

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita B. Matris Teresæ, De lesv Fvndatricis Monasteriorvm Monialivm & Fr. Carmelitarum discalciatorum ex prima regula

Ribera, Francisco de

Moguntiaë, 1603

Cap. XVIII. In quo tractatur de quarto orationis gradu, & declarare incipit excellentem dignitatem, qua[m] Dominus in anima ponit, quando est in hoc statu. Potest multum confortare illos, qui de ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-43365

gaudent. In omnibus huius aquæ ex fonte modis de qua dixi, tanta est animæ quies & gloria, vt etiam corpus tanti gaudij, & delectamenti fiat particeps, & eius virtutes (vti clarissimè videtur) radicatæ & optimæ fundatæ remanent. Vltimò mihi videtur quod Dominus ipse hocce animæ status declarare voluerit vt intelligar. Tu interim Reuerende Pater hæc tracta cum personis doctis & spiritualibus, quæ hucusque peruenerunt; si dixerint bona esse, tibi persuadeas à Deo tibi dicta esse, & in precio habeas, & suæ Maiestati obligatus remanebis; quia suo tempore intelligèdo quid sit plurimum gaudebis. Interim sit Dominus benedictus per infinita sæcula, Amen.

CAP. XVIII.

In quo tractatur de quarto orationis gradu, & declarare incipit excellentem dignitatem, quã Dominus in anima ponit, quando est in hoc statu. Potest multum confortare illos, qui de oratione tractant, & student ad eiusmodi statum peruenire, posteaquam in hac vita haberi potest, licet non ex merito sed solum ex bonitate diuina. Debet legi cum multa consideratione & attentione.

DOCE me Domine & da mihi verba, quibus aliquid modo de quarta aqua dicere possim. Dei fauor & gratia hic magis est necessaria

aria quam in præcedenti orationis gradu, sentit enim anima quod totaliter mortua non sit, vt ita dicam, licet mundo non viuat. Sentit se in mundo esse & patitur, quod sit sola, vt quantum ad exteriora aliquid valet; vt cognoscere alijs faciat quod sentit, licet per signa. In tota oratione, & in eius orationis modo, parum defatigationis habet hortulanus, & quantumuis defatigatio in his vltimis aquis sit semper cum tanta gloria anime eiusdemque consolatione coniuncta, vt nunquam ab ea liberari vellet, eam enim defatigationem non pro molestia habet, sed pro gloria infinita. Hic nõ est sensus, sed solũ gustat, sine eo quod intelligit de quo gaudet, cognoscit quod fruitur bono cui omnia bona coniunguntur, sed ipsum bonum non comprehendit. Occupantur omnes sensus in hoc gustu, ita quod nullus remaneat quin occupetur, eo modo vt neque interius neque exterius in alio occupari possint.

Primò dabatur eis licentia vt facerent aliquã demonstrationem istius magni gustus quem sentiunt. Hic multo magis anima gustat idque sine comparatione, & multò minus gustus declarari possunt, cum in corpore non remaneat fortitudo, nec anima habet quo illum gustum eo tempore communicare possit, quia alioqui pateretur, disturbaret & à sua quiete abstraheretur. Et dico, si est vnio omnium potentiarum, etiam si tunc vellet interim dum est in illa vnione, non posset, & si posset, non erit amplius vnio. Nunc
L verò

verò quid sit quod voco vnionē, & quid sit illa, nescio ego quomodo declarare possum, vt intelligar, in mystica Theologia declaratur & ego nescirem inuenire vocabula, nec scio intelligere quid sit mens, nec quæ sit differentia inter illam & animam vel spiritum. Videntur mihi eadem, licet anima quandoq; extra se exeat in modum ignis qui ardet & factus est flamma, & quandoque iste ignis cum impetū quodam crescit, flamma verò supra ignem multum ascendit, sed per hoc non est res differens, sed est ipsa eadem flamma quæ est in igne. Hoc intelligent docti, ego aliter istud dicere non possum. Quod verò ego declarare desidero est, quid sentiat anima quando est in ista diuina vnione. Vnio nihil aliud est quam ex duabus rebus diuisis facere vnā.

O quam bonus es Domine, sis in æternum benedictus, laudent tuam maiestatem omnes, cum in tantum tu nos amaueris, ita quod cum veritate de ista communicatione loqui possumus, quam etiam in hoc nostro exilio, cum animabus habes. Magna est sane tua liberalitas & magnificentia, ô Domine qui das sicuti es. O infinita magnificentia, quàm magna & benigna sunt opera tua Domine. Stupescant qui intellectum tantopere in rebus terrenis occupatum tenent, quia non capiunt nec veritatem intelligunt. Sed quod animæ ô Domine eiusmodi facias gratiam singularem & sublimem, quæ te toties offendit, hoc certè meum confundit intellectum.

telle

tellectum, & quando istud cogito vltcrius progredi non possum.

Nunc verò quo ibit anima, quæ non retro-reditur? Postquam non sciat quomodo gratias agere debeat pro eiusmodi singulari fauore? ego dum dicam quædam quæ forsitan stulta videntur, mihi quandoque sunt pro remedio. Accidit sapius, quando tales gratiæ finiuntur, vel quando Deus illas mihi concedere incipit, (quia manendo in illis impossibile est, (vt dixi,) aliquid facere, vt sic dicam, ô Domine vide quid facias, & non tam statim mea graua peccata in oblivionem ducas, nihilominus licet remittas & deleas & eorum non sis memor amplius, attamen vt terminum aliquem gratijs ponas supplico vt eorum adhuc sis memor. O Domine creator meus noli tam preciosum liquorem reponere in vasculo sic corrupto, maximè cum videris me aliquoties illum liquorem pretiosum offendisse. Non reponas similem thesaurum ibi, vbi adhuc non est, vt esse deberet sublata tota huius vitæ concupiscentia & consolatio, quia expendendo male consumetur. Quare committis huius ciuitatis castrum, & ciuitatis claues Capiteano, viliori qui ad primum inimicorum congressum illam inimicis tradet? & ingredi permittet? Non sit ita excessiuus tuus in me amor ô Rex æternæ Deus, vt eiusmodi res preciosas & thesaurum inæstimabilem in discrimine ponas. Videtur mihi ô Domine quod detur occasio vt parum æstimetur, eo quod illum commit-

tis in manibus tam iniquæ, debilis & miserabilis personæ prout ego sum; quæ tam parum illum æstimo. Videtur quod non tantum talenta abscondantur, sed potius in terra reponantur, in terra dico infœlicissima. Non soles ô Domine Deus concedere gratiam tuam, nisi, vt per eãdem etiam & alij iuuentur. Iam scis ô Domine, quod ex toto cordis mei affectu supplico, & hætenus supplicauit, & quod contenta sim illud maius bonum quod in terra possidetur perdere, vt facias illis hanc gratiam, qui plus iuuare possunt, quam ego, quo magis crescat ad tuam ipsi⁹ gloriam. Hæc & similia multa sæpius rogauit & dixi, sed postea meam insipientiam & paruam cognoui humilitatem; quia benè nouit Dominus quid conueniat, & quod in animæ meæ potestate non fuerit: quo saluari potuisset, si sua Maiestas per suam gratiam id mihi non concessisset.

Iam referam gratias & effectus, qui in anima remanent, & quid ex seipsa facere possit, vel si illa est pars in perueniendo ad talem statum. Prouenit illa spiritus eleuatio vel coniunctio cum amore cœlesti, cum meo quidem iudicio, sit differentia inter vnionem & eleuationem ad ipsam vnionem, & qui vltimam non est expertus illi videtur, quod sint diuersæ, sed meo quidem iudicio (cum sint quid vnum) operatur Deus diuersimode, & in augmento separationis à creaturis, multo verò magis in eleuatione siue volatu spiritus, & ego clarè vidi quod sit gratia parti-

particularis, licet vt dixi sint vnum vel ad minus videtur. Nam ignis paruus est nihilominus ignis sicuti & magnus, & sic videtur differentia inter vtrumque. In igne paruo vbi paruum ferrum ignitur, multum temporis infumitur; sed si ignis est magnus licet ferrum sit maius, breui temporis spacio suam videtur perdere essentiam. Duo isti modi gratiarum similes mihi videntur & scio quod qui ad raptum peruenit me intelliget; sed si non est expertus videbitur esse extra propositum, & potest bene ita esse vt sit, nā volens mihi loqui de hac re quædam persona, vt illi huius rei partem significarem, impossibile videbatur, inuenire verba quibus id explicare debebam; & ideo non mirum si quis de hac re loquendo extra propositum aliquid dicat. Sed spero quod Dominus me hac in parte iuuabit, cum sciat sua Maiestas diuina, me id ex obedientia facere, nec non cum mea intentio sit aliquos prouocare, vt amore diuino circa hoc bonum capiantur. Non dicam nisi quod sæpius sum experta, & sic est, quod quando de hac vltima aqua scribere incepi, tantum mihi possibile videbatur, de ea aliquid dicere me posse, quàm Græcè loqui, & ideo scribendi finem feci, & iui ad communionem. Benedictus sit Dominus qui paruulis & ignorantibus ita fauet. O Magna obedientiæ virtus, quæ in omnibus plurimum valet. Deus intellectum meum illuminauit, & aliquoties verbis, & quandoq; dicendi modum mihi proponendo. Id quod dico verum est, &

ideo quod bonum erit, sua est doctrina, sed malum quod erit ex pelago totius mali, qui sum ego, prouenit. Et sic dico, quod si aliqui essent qui ad orationem peruenerunt, sicuti in hoc Dominus mihi tam miserabili personæ gratiam præstitit, quales multæ inueniuntur ut credo, & cuperent de hisce rebus mecum tractare, sibi persuadentes se male instructas, confido quod Dominus hanc famulam abiectam adiuuaret, quò cum veritate ulterius procedere posset. Nunc itaque loquendo de hac aqua, quæ de cælo descendit qua sua abundantia totus hortus irrigatur & impletur, dico si Dominus nunquam desisteret quin illam daret quando necesse est, exinde appareret, quam parum laboris hortulanus insumere deberet, & si nunquã esset hyems, sed semper tempus temperatum, floresque nascerentur & fructus magna ipsi in hoc esset consolatio. Sed dum in hac præsentis sumus vita, id est impossibile, imo semper conuenit, ut deficiendo vna aqua de alia solliciti simus. Quandoque cœlestis illa aqua venit, quando minimè de illa hortulanus cogitat. Verum quidem est quod à principio quali semper post longam orationem mentalem hæc aqua descendat, & veniendo Dominus ex vno gradu ad alium, hanc apprehendit auiculam, eandemque in nido reponit ut quiescat. Postea verò ubi eandem per aliquod temporis spacium volentem animaduertit, per intellectum procurando & voluntatem, omnibus suis viribus, ut Deum inueniat, eumque sibi placat.

placa-

placabilem reddat ; tunc etiam in hac vita præ-
mium donare vult ita eximium & excellens,
vt si per vnicum tantummodo momentum illud
habet, omnes eius defatigationes abundè remun-
neratæ existant. Insistendo itaque anima in
Deum quærendo , maximum suauissimumque
sentit delectamentum , ita vt per modum deli-
quij videatur deficere & respiratio incipit cessa-
re, nec non vires corporales : ita quod non sine
pœna manibus vt possit , oculi etiam si ipsa non
velit clauduntur , si aperti manent , nihil quasi
videt, si legit ne literam quidem proferre po-
test, aut cognoscere, bene videt quod litera sit,
sed cum intellectus non adiuuat legere nescit
etiam si velit, sed neque quæ audit intelligit ; ita
quod sensus corporales tunc parum valeant, ni-
si in quantū totaliter non derelinquuntur: quin
remaneāt in eorum complacentia, & sic potius
sunt ad damnum. Loqui est extra propositum,
quia tunc eo non pertingunt, vt verba formare
possint ; sed neque remanet aliqua vis ea profe-
rendi, exterior enim virtus perditur, & animæ
virtus augetur & crescit, vt eo melius gloria illa
frui possit. Delectamentum quod exteriùs sen-
titur magnum est & admodum manifestum. Hęc
oratio sit longa vt velit damnum non facit; mihi
ad minus nullum fecit vnquam quod recordor,
quia Dominus dando mihi hanc gratiam etiam
fauorem tribuit, imo licet quandoque male dis-
posita fuerim & infirma prius, postea melius va-
lui. Sed quid mali tam excellens bonum adferre
posset?

posset? Exteriores operationes ita sunt notæ, ut dubitari non possit quin occasiones fuerint magnæ: posteaquã sic tanto cum delectamento oēs vires exteriores abstulerit, ut maiores relinqueret. Et hoc nota, quod, cum omnes potentiæ sunt suspensæ, secundum meum iudicium, non diutius durat, quàm per mediam horam, & adhuc minus.

Mihi videtur quod adhuc tanto tempore non fuerim, sed nõ admodum bene sciri potest, quam diu durat, quia non sentitur, & dico quod breue sit tempus in quo aliqua potentia in se nõ redeant. Voluntas est illa quæ telam tenet, sed aliæ potentiæ cito redeunt, ut per discursum sint importunæ. Sed quãdo voluntas postea remanet quieta, iterum aliæ potentiæ suspenduntur: & sic per aliquod temporis spacium reuiuiscunt. In hoc orationis statu aliquot horæ insumi possunt, quia posteaquam, aliæ duæ potentiæ sese inebriari cœperunt illudque vinum cœlestæ gustare, tunc facilius se ipsas perdunt, ut eò melius voluntati inseruiant, utque omnes simul gaudeant. Sed quando tres simul se perdunt & remanent sine aliqua imaginatione, quæ etiam meo quidem iudicio perditur, dico quod breue sit illud tempus, licet non adhuc in toto ad se redeant, quin per aliquot horas remaneant attonitæ & stupefactæ. Tractemus modo de eo quod anima sentit. Dicat hoc qui nouit, quia intelligi non potest, ne dicam referri. Remanebam cogitando, quando hoc describere volui postquã
essem

esset communicata, & in oratione mansissem, id quod modo scribo, quid scilicet anima illo tempore faceret, & mihi dixit Dominus hæc verba. *Ella si dissa, figlia, tutta, per piu porsi in me, & gia non è essa quella che viue ma io.* Illa tota liquefcit, ô filia, vt eo melius in me requiescat, & iam non est ipsa, quæ viuit sed ego. Sicut non potest comprehendere illud quod intelligit, & non intelligere intelligendo: qui probasset intelligeret de eo aliquid, quia clarius dici non potest. Solum dicere possum, quod representatur stare cum Deo, & talis remanet certitudo, vt nullo modo aliter credi possit. Hic omnes potentia deficiunt, & ita suspenduntur, vt nullo modo cognoscatur, vt dixi, quid operantur, si cogitando de aliqua re, ita memoria perditur quasi nunquam de ea re cogitasset: si legit in eo quod legebat, non meminit, neque finitur. Ita quod luminis istius noctis erratilis ipsius memoriae alæ hic comburantur, eo modo vt volare non possit. Voluntas quidem remanet amando, sed non intelligit quomodo amat, intellectus intelligit quidem, sed non intelligit quomodo, quia sicuti dico, non intelligitur, & ego ad id non attingo vt intelligam. Interim tamen est notandum, & intelligendum qualiter illa aqua cœlestis, & maximus Domini fauor ingens in anima relinquat lucrum, vt modo dicam.